

מדריך למורה

משחק חידות מבוסס ארכיון

מכתבים, תצלומים, תעודות ופריטי ארכיון אחרים מפגישים אותנו עם העבר, עוזרים לנו לדמיין אותו ומקרבים אלינו אנשים ואירועים. פריטי ארכיון מאפשרים גישה אל העבר בלי תיווך והיכרות עם העובדות ההיסטוריות באופן בלתי אמצעי. הלימוד באמצעות חומרי ארכיון כולל חקר פריט (זמן, מקום, דמויות מעורבות וכו'), התבוננות (מה יש בפריט, מה מצבו) והסקת מסקנות.

ההיכרות עם דן ריזינגר וחקר המקורות מהארכיונים ייעשו בעזרת משחק חידות המבוסס על המידע בציר הזמן. המשחק בנוי במתכונת "משחקי בריחה": כל חידה מובילה לחלק מהפתרון, וכל הפתרונות יחד מובילים לתוצאה המבוקשת.

הדפיסו את החידות שבמצגת, תלו אותן ברחבי הכיתה או תנו אותן לכל קבוצה. הקרינו את ציר הזמן בכיתה ואפשרו לתלמידים לשוטט בו באמצעות המחשב או הטלפון. הם יוכלו למצוא בו את המידע הדרוש לפתרון. בחידות אחדות מופיע מידע להרחבה, אך הוא אינו הכרחי לפתרון.

הזמנה לדיון:

- אומנם דן ריזינגר הצליח מאוד בחו"ל, אך הוא בחר לחיות וליצור בישראל ולהקים כאן משפחה. מה המניעים, לדעתכם, לבחירה שלו? איך מגיעים לבחירה, ומה המחירים שלה? מה אתם הייתם בוחרים?
- דן ריזינגר היה "שגריר של רצון טוב" והציב לו למטרה להציג את ישראל כמקום שמח ומאיר. איך השפיעה עובדה זו על העבודות שלו? האם העיצובים שלו ישראלים? האם אתם מכירים אומנים שמייצגים את ישראל בעולם? ספרו עליהם. האם אתם מסכימים עם הדרך שבה הם מייצגים את ישראל?
- איך עיצוב אומנותי משפיע על החברה? האם למעצבים יש השפעה חברתית?

התנסות בכתיבה:

דן ריזינגר עיצב במהלך שנות יצירתו אין-ספור סמלילים (לוגו) למגוון רחב מאוד של מוסדות, אירועים וגופים. כל סמליל מספר סיפור, בונה זהות ומייצג אופי וערכים. קזמינו את התלמידים לעצב סמליל! בקשו מהם לחשוב מה המסר שרצו להעביר, מה הם הערכים שרצו להביע ואיך לתמצת את כל זה לסמל אחד מינימלי ומובן. היעזרו בתבנית שבדף הפעילות המרכזי.

דן ריזינגר

דן ריזינגר (1934–2019) היה מעצב גרפי, צייר, טיפוגרף וחתן פרס ישראל לעיצוב. הוא העיד על עצמו כי זהותו האישית וזהותו המקצועית, שבאה לידי ביטוי בעבודותיו, נבנו והושפעו משלושת צבעי היסוד: הסימון הצהוב שנאלץ לענוד בהיותו ילד צעיר באירופה הנאצית; הצבע האדום של הצבא הסובייטי ששחרר את מולדתו מהכיבוש; והצבע הכחול שמסמל את ישראל שאליה עלה ואותה ייצג בכל מקום והייתה בעבורו הבית, התקווה והעתיד.